

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEOJELNIK	
mindénnap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 28.	
Telefon: 308.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz borítva	
egész évre	14.00
három évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.00
három évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.45

Károly király Görzben.

Görz, okt. 30. Huszonkilencedikéről jelentik: Öfelsége ma bevonult Görzbe, melyet a szövetségesek csapatai oly hősies támadásokkal felszabadítottak az olasz uralom alól. Görz legnagyobb részét elpusztította az ellenség; nagy fosztogatásokat vitt véghez és sokakat magukkal hurcoltak.

Udine előtt vagyunk.

Bécs, okt. 30. Itteni politikai és diplomáciai hírek szerint a szövetségesek járőrei már Udine előtt járnak. Tegnap agyunk bambaáltak Udine pályaudvarát.

Csapatunk minden irányban előnyomulnak.

— Udine elfoglalása. —

A sajtóhadiszállásról jelentik: Csapatunk minden irányban győzelmesen nyomulnak előre. Valószínű, hogy mire ez a távirat megjelenik, a szövetségesek már Udinebe bevonultak. Az isonzói fronton elért eredményeink máris jelentősen éreztetik hatásukat a flandriai frontra.

Egy angol monitor megtámadása.

Berlin, okt. 30. Wolff-ügynökség jelenti: Huszonnyolcadikán a flandriai tengerparttól északra megtámadták és megrongáltak könnyű haderőnk egy ott cirkáló angol monitort.

Olaszország sorsa és egy olasz lap.

Lugano, okt. 30. Barzini, a híres haditudósító ezt táviratozza lapjának, a „Corriere della Sere“-nak: Elkövetkezett az a pillanat, amikor a nemzetnek össze kell szednie egész bátorságát és minden bizalmát. Most dől el Olaszország sorsa. Mindenkinek a helyén kell lennie!

Aki nem akar kancellár lenni.

Berlin, okt. 30. Haertling nem hajlandó elváltalni a neki felajánlott kancellári állást, mert nem hajlandó abba beleegyezni, hogy a kancellári állást és a porosz miniszterelnökséget szétválassák.

A francia—svájci határt elzárták.

Bern, okt. 30. A francia—svájci határt hétfőn éjjel elzárták.

A svájci sajtó és a központiak sikere.

Zürich, október 30. Az olasz fronton lefolyó események Svájcban a legnagyobb feltűnést keltik. A baseli, a zürichi, a zürichi és a berni ujságok nagy cím-betűkkel közlik a hatalmas fogolyszámot és a központi hatalmak vezérkarainak hivatalos jelentéseit részletesen kommentálják.

Velence veszélyben.

— Csapatunk az olasz főhadiszállás előtt. —

Teljesen a mienk már a Monte San Michele, visszavettük Cormons városát, Görz után az utolsó vasuti állomást Ausztriában Olaszország fele. Sőt ezen a vasuti vonalon már az első nagyobb olasz város, Udine felé közelednek csapatunk, ahol az olasz főhadiszállás székelt eddig. Megindult csapatunk csak 80 km.-re vannak Velencétől, ahová már nem is lehet vasuton utazni, mert az olasz hadvezetőség veszélyeztetett területnek jelentette ki és oda a vasuti forgalmat beszüntette.

Az ezekről szóló jelentések a következők:

Hivatalos jelentés, 1917. okt. 29. este: Below Ottó tábornok osztrák-magyar és német haderői, valamint Boroevics vezérezredes hadseregcsoportjának északi szárnya 24-én reggel kezdték meg támadásukat és már tegnap, az ötödik csatanap estéjén visszafoglaltuk az egész területet, melyet az ellenség tőlünk — minden négyzetkilométer földet mintegy ötezer főnyi veszteséggel vásárolva meg — tizenegy véres csatában nehéz küzdelemmel kicsikart.

A Karszt-fensíkon csapatunk a Monte San Michelét elfoglalva, az Isonzóiig nyomultak előre. Osztágaink átkeltek a megáradt folyón. Görzöt utcai harcokban megtisztítottuk az ellenségtől, a Podgorát késő este rohammal elfoglaltuk, Oslavija körzete, a Monte Sabotino és a Coradamagaslat időnkint igen heves harcok színhelye volt. Az olaszoknak minden ellenállása hiábavalónak bizonyult és a legnagyobb zűrzavarban hátráló ellenség üldözése közben Cormonson és a Monte Querinon túl jutottunk.

Német, valamint osztrák-magyar csapatok Udine előtt állanak. Civaldától északnyugatra a hegyvidéken szintén gyorsan nyomulunk előre.

Az olaszok karintiai arcvonala legfontosabb szakaszain megingott. Csapatunk hóban és viharban elragadták az ellenségtől a Tarvistól északnyugatra, a Pontafel mellett, a Plöcken-vidéken és a Nagy Palon két és fél év alatt kiépített határállásait.

A szövetségesek gyors, minden akadályt leküzdő előrenyomulása a foglyok számáról és a szakadatlanul növekvő zsákmány nagyságáról csak némiképpen pontos adatok közlését is lehetetlenné teszik. Egyedül a Plavától délnyugatra fekvő területen 118 mindenféle kaliberű olasz ágyut szállítottunk be. Egy itt előrenyomuló hadosztály néhány óra alatt 60 tisztet, 3000 főnyi légénységet fogott el és 60 ágyut zsákmányolt. Amit a tizenkettedik isonzói csatában hadiszerekben zsákmányoltunk, az messze túlhaladja az 1915. évi galíciai és lengyelországi nyári offenzívában ejtett zsákmány nagyságát.

Zürich, okt. 30. Az olasz határról érkezett jelentések szerint az olasz hadvezetőség Felsőolaszország keleti részét, beleértve Treviso és Velence területét is, veszélyeztetett zónának jelentette ki.

A treviso—udinei vasuti vonalon a magánforgalmat megszüntették.

Friaulból a menekülőket szállító első vonatok már csütörtökön és pénteken megérkeztek Udinebe. A menekültek elmondták, hogy a hatóságokat az események teljesen meglepték és úgy látszik, a fenyegető veszedelmet nem vették idejében észre.

Olasz és muszka ké- mek Magyarországon

— Kozákezedés mint cir-
kuszi díjbirkózó. —

(Saját tudósításunk.) Harminc évig volt tornatanár, a szabadkai gimnáziumnál is jó ideig működött, most visszavonult ember. Pálison él, elvonulva a világtól, messze a rosszmájú emberektől. Csak akkor enged fel kedélye, ha virágait öntözi, vagy egy-egy (ritka) jó vendége jön. Ilyenkor lelkesedve beszél a magyar vívórendszer nagy gyakorlati fontosságáról és az olasz vívómód haszontalanságáról.

— Az olasz vívást gyakorlatilag alkalmazni a harcúterem nem lehet; nem életrevaló. Az olasz vívómesterek legnagyobb része fizetett kém volt — mondotta. Ilyenek voltak Gennari, Pellegrini, akik vissza is szöktek Olaszországba. A japán birkózómesterek, akik a dzsui dzsicut tanították Fodor vívómesternél, vagy a cirkuszokban, valamint a többi versenybirkózók, egytől-egyig mind hadi kémek voltak.

— Kolozsváron a Henri-cirkusznál szerepelt egy orosz-lengyel birkózó, Ziganievitz Zbirkó, hatalmas termetű ember, aki az ottani vendéglőkben nagy adósságokat is csinált, azzal, hogy villásreggeli-re mindig 30 tojást evett meg és 10 korsó sörrel öblítette le. Test-súlya 145 kg volt.

— Ez a birkózó a mármarosai betörés alkalmával mint *kozákezedés* tünt fel Szatmárott. Egy vendéglőbe ment be és ott a főpincér fölismerte. Jól emlékezett rá, hogy az ezredes ur a háboru előtt egy évvel az erdélyi cirkuszokban versenyzett és birkózott.

— Az idegen vívómesterek nagy része különben is bitorolta a vívómesteri címet (tisztelét a kivételeknek!); az olaszok legnagyobb része versenybirkózó és mükedvelő volt. Ezeket különböző adatok megszerzésére küldték ide. Ezért kellett volna az államrendőrségnek ezeket nagyobb figyelemmel kísérnie, a ikor azok éveken keresztül tartózkodtak az országban.

— Az angol atletikának semmiféle gyakorlati jelentősége sincs. A német testgyakorlati rendszernek, mely jelenleg is uralja az egész világot, nemcsak multja, hanem jövője is van. A németek 1884-ben rendeztek olyan tornaünnepélyeket, amelyeken teljes katonai felszereléssel usztak és futottak — nem mint az angolok, akik uszónadrágban, bambuszruddal és nikkelezett alumíniumbottal tornáztak. Vívásnál a németek nehéz kardokat, az olaszok pedig hólgykardokat használnak. De szét is verték az olasz lovasságot a munició elfogytával a kézi tusában Menelik négerei, még pedig a vékony kardokat bambuszruddal verték le.

Ezeket mondotta el nekünk Vermes Lajos nyug. egyetemi tornatanár, aki a háboruban is, de azelőtt még inkább, sokat tapasztalt, látott és akinek fáj a szive, ha látja, hogy éppen a tornatermeket vették el a háboruban eredeti rendeltetésüktől s ezért a sok szük mellű, vékonydongájú fiatal diák Szabadkán is. Mert nálunk az egészség nem számít.

Baloghy főispán nyilatkozata.

— A leguribb és legengedékenyebb főispán. —

Baloghy Ernő dr. főispán a legutóbbi parlamenti eseményekkel kapcsolatban nyilatkozatot tett közzé.

„Folyó év — gondolom — augusztus hó 17-én, — mondja a főispán — amidőn installációs közgyűlésből a Felsőházhoz intézendő köszönő és hálafelelet expedálásának utánanéztem, jöttem én rá, hogy néhai, boldogemlékezett királyunk halála alkalmával intézni rendelt részvételelirát, valamint új királyunkhoz intézni rendelt hódolófelelirát 1916. december 6. vagy 7-e óta nem küldtetett el. Magam intézkedtem azonnal, hogy ez a hiba helyrehozassék. Ha én erre rá nem jövök, most is hevernek ezek az akták. Kijelentettem egyúttal, hogy az eset megtorlatlanul nem maradhat és felkértem az alispán urat a szükséges megtorló intézkedések megtételére. Hogy az alispán ur milyen intézkedést tett, arról nekem sem szóval, sem írásban jelentést nem tett. Az esetet azután egy-két hét múlva a belügyminiszter urnak kötelelesség-szerűen bejelentettem, már csak azért is, nehogy valamikor azon a címen, hogy a dologról tudtam, engem megvádoljanak. A belügyminiszter ur úgy döntött, hogy ebben az esetben a megtorló lépéseket folyamatba kell tenni. Minthogy azonban az október 24-ére kitűzött közgyűlés izgalmai már hetekkel ezelőtt előrevetették árnyékukat, én is arra kértem a belügyminiszter urat, hogy az eljárás megindítása ne a közgyűlés előtt, hanem a közgyűlés után történjék, nehogy hangulatkeltéssel vagy preszionálással vádoltassam. Ami azt a vádat illeti, hogy szabálytalanul és a tisztviselői kar megfélemlítése céljából jártam volna el a feyelemi eljárást megelőző vizsgálati iratnak a vármegye közgyűlésén való közzétételével, erre azt

vagyok bátor megjegyezni, hogy ez az állítás teljesen téves. Tisza István gróf képviselő ur interpellációjában az a vád is foglaltatik, hogy én csak azért tettem a belügyminiszter ur ak jelentést az esetről, mert az alispán és a főjegyző urak nem akartak ipunkapárti minvolutkon változtatni. Ez teljesen és tökéletesen valótlan. Akadt központi tisztviselő, aki azért, mert egy másik központi tisztviselőtárs felajánlotta a kormányának és nekem támogatását, ezt a tisztviselőtársat „jellemtelen”-nek nevezte. A vélemény szabadságnak ilyen munkapárti értelmezéséhez nem igen kell kommentár. Ami az én terrorizmusomat és atrocitásomat illeti, erre nézve csak azt jegyzem meg, hogy becsületemre és lelkiismeretemre állíthatom, hogy soha uribb és konciliánsabb módon főispán tisztikarral nem bántam el, mint én s erre tanukul felhívom mindazokat, akikkel rövid főispáni működésem alatt érintkeztem s érintkezni kötelelességemben állott. Vármegyei és politikai kérdésekben beszélgetvén, kivétel nélkül mindenki előtt a legnyomatékosabban hangsúlyoztam, hogy soha senkit befolyásolni nem fogok és nem akarok. Még csak arra mutatok röviden rá, hogy én is előállhatnék a közgyűlést megelőző napok történetével, s azzal, hogy micsoda táviratok, levelek mentek az alispáni hivatalból a községi jegyzőkhöz, s hogy ebben a hivatalban hivatalos és nem hivatalos egyének micsoda „megdolgozó” munkát végeztek, különösen abban tekintetben, hogy ez a kormányzati rendszer ugyanis a legrovidebb életű lesz s jaj lesz akkor, ha a régi rendszer ismét visszajön. Azon vitatkozásban, amelyben ezen immár országos jelentőségűnek mondható ügyben az én csekélységemről lehet szó, felémelt fővel állok mindenki elé.”

Katonák esketése.

(Saját tudósításunk.) Sok kellemetlenséget okozott eddig, hogy minden katonai esküvőnél a szükséges okmányokat az eskető lelkésznek külön is be kellett szereznie és azokat felterjesztenie.

Az okmányok megszerzése nálunk, ahol a polgári házasság kötelező és megelőzi az egyházi esketést, fölösleges volt, mert azok nélkül a fél polgári házasságot sem köthetett és kellemetlen is volt, mert idővesztést és nem ritkán jelentékeny kiadást is okozott.

Az egyházmegyéből több helyről érkezett panasz arra indította Várady érseket, hogy a katonai házasságkötések e nehézségeire is felhívja a tábori püspök figyelmét és orvoslást kérjen tőle. Kérelmét Bjelik tábori püspök meghallgatta és az alábbi egész Magyarországra kötelező rendelkezést adta ki.

Ha az esküdni kívánó katona felmutatja a polgári házasság megkötéséről szóló tanusítványt, akkor szükséges okmányai rendben vannak. — Eppen ezért, ha az egyházi esküvőre jelentkező katona a polg. házasság megkötéséről szóló tanusítványt felmutatja, nem kell tőle kívánni a katonaság részéről adott házassági engedélyt, sem a szülei vagy gyámi beleegyezést, ha kiskorúak. Hasonlóképpen nem

kell kívánni keresztlevelet sem attól a katonától, aki amá plébánia területén köti házasságát, ahol megkereszteltetése anyakönyveztetett.

A szabad állapotról szóló eskü ezután csak akkor veendő ki, ha az esketést végző lelkész a házassulandók szabad állapotáról más módon biztos értesülést nem bír szerezzni.

A jövőben tehát az eskető lelkész a helybell katonai lelkésztől vagy a legközelebbi tábori főpapi hivataltól az okmányok mellékelése nélkül kérhet elbocsátást és azt neki meg is kell adni feltétlenül, mert ebben az esetben a házasságkötés érvényességéért nem a katonalelkész, hanem az esketést végző civil pap a felelős. Ez az elbocsátás sürgősség fenforgása esetén sürgönyben utján is kérhető, a sürgönyben azonban megemlíten-dő „okmányok rendben”.

— Koszorúmegváltás. Medgyánszki Sebő tegnap 60 koronát adott át a polgármesteri hivatalnál Regényi Lajos halála alkalmából — koszorúmegváltás címén — a szabadkai hadi özvegyek és árvák javára.

Befellegzett a feketének

Kávéház helyett „levesház”.

Új intézmény. A háboru keltette életre és egy rokkant katona ötletéből valósul meg. Feketeszeműveges rokkant botorkált be felesége által vezetve a szegedi polgármesterhez, akihez a következő kérelmét terjesztette elő:

— A rókusai állomás előtti városi bódében levesházat szeretnék nyitni.

— Micsodát?

— Levesházat.

— Mi az?

— A kávéháznak a fordítottja. Nincs tej, nincs kávé, a tea is drága ital lett, a rumot arannyal fizetik, a pálinka is megdrágult, de jön a tél, a szegény utasnép valami meleg ételre áhitozik, hát gondoltam, megcsinálom az első „levesházat”.

A polgármester gratulált az ötletért és azt jósolta, hogy a levesház pompás üzlet lesz, de a tisztaságra ügyelni kell, sok-sok tányér, sok-sok kanál kell hozzá... Tiszta legyen minden. Megígérte a rokkantnak, hogy a bódét megkapja és tervének kivételében támogatja. Az első levesház párnap múlva megkezdte működését és úgy lehet, csakhamar oly népszerű lesz, mint a gésák hazájában a teaház... Hát persze, a leves nem bódító ital, ellenkezőleg, olykor szörnyen kijózanít, például, ha egy csipetnyi só helyett egy marékkal tesznek bele.

De a rokkant katona felesége kijelentette, hogy bár még fiatal, hiszen most látják szemel negyvenkilencedikszáz az ősz lehulló leveleit, mindazonáltal nem szózza el a levest, sőt...

Az első levesház megalkotói ezután boldogan távoztak.

Csak az a kár, hogy nem Szabadkán kezdik meg működésüket, mert itt igazán szükség volna részegeskedésről és lebzselésről le szoktató intézményekre. Egy tányér leves mellett csak nem ülnének el félnapokig az urak és a szegények

— A Bácska és a Szociális Missziótársulat. A Szociális Missziótársulat Országos Szervezete Budapestben november 10. és 11-én a Szent-István-Társulat dísztermében (VIII. ker., Szentkirályi-utca 28.) közgyűlést és kongresszust tart, melyen Prohászka püspök és kiváló kat. erők tartanak előadásokat a hadiárvák gondozásáról, a szociális iskolákról, a patronázs-ügyről, a nők társadalmi feladatairól stb. A programon a szabadkai, zentai, zombori és bácsi szervezetek jelentései is szerepelnek. Előadják a Bácskában elért szép eredményt.

Litka Biskop

Fekete gyémántok II.

Jókai Mór regénye filmen 4 felv.

Bemutatóra kerül hétfőn, kedden szerdán és csütörtökön.

Kezdete d. n. 5 és este 8 órakor.

Elviszik az orgonasipokat.

— November 15-én kezdődik a rekvirálás. —

A háború huzódása új áldozatokat kíván a templomoktól. A harangok után sor kerül az orgonasipokra is. A vallás- és közoktatásügyi miniszter már kiadta erre vonatkozó rendeletét, amely szerint történeti vagy képzőművészeti érték alapján csak az 1850. év előtt készült orgonák felmentése kérelmezhető, míg az 1850. év utáni időből származó orgonák felmentése csupán esetleges zene-művészeti becslés révén remélhető.

Az ónból készült orgonasipok beváltási ára kilogrammonként 15 koronában lett megállapítva. Az orgonasipok leszereléséről és beszállításáról a katonaság fog gondoskodni.

A leszerelés úgy történik, hogy az orgonának használhatósága legalább korlátozott mértékben megmaradjon és a leszerelés alkalmával esetleg okozott térbeli károkat helyreállítják, vagy pénzben lesznek megtérítve.

A megyéspüspököknek ezeket a kimutatásokat legkésőbb november 10-ig be kell terjeszteni a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba. Az orgona felmentését támogató adatok, úgymint: az esetleg rendelkezésre álló orgonatervezet, dispozició vagy fénykép, szintén utólag is beterjesztendő.

A rekvirálás foganatosítása nov. 15-én kezdődik.

NAPI HIREK.

A honvédbaka poszton áll.

Hideg, hasító szél süvölt,
Farkas a hómezőn üvölt,
Csillog-ragyog a téli táj...
Egy honvédbaka poszton áll.

Szöles vállán fegyver pihen.
Gondját semmi nem űzi el.
Szeme fehérré mezőkön át
Kedves szülőfalvába lát.

Fehér kis ház, piciny szoba.
Játszó gyerek, hű asszonya,
Az asztal, mely terítve áll;
Ott a leves, párolg a tál.

Egyszerre megrezzen belül,
Könnyezni kezd, a könnye dül,
Fázón kutatja, hol az út
S felijeszt egy kövér varjút.

Bartók Márta.

— Regényi Lajos temetése. Tegnap délután 3 órakor nagy részvét mellett temették el Regényi Lajost. A gyászszertartást Vojnich Dezső prépost plébános végezte fényes papi segédlettel. A temetésen résztvettek Balogh Ernő dr. főispán, Purgly Sándor dr. volt főispán, Biró Károly dr. polgármester, Szalay Mátyas rendőrfőkapitány és a város előkelősége. Számosan jelentek meg a törvényhatósági bizottsági tagok és a Gazdakör tagjai is.

— Pleszkovits Lukács — hadnagy. A király Pleszkovits Lukács dr. ügyvédet, aki a budapesti m. kir. honvéd hadosztálybírósnál teljesít szolgálatot, hadnaggyá nevezte ki.

— A halott hősök virágja. Közzöltük a helybeli katonaság felhívását, mely kéri a közönséget, hogy a katonasírokra a virágadományokat Emmánuel Győzőnének adják át. Minthogy Emmánuelné Szabadkáról elutazott, az állomásparancsnokság kéri, hogy az adományokat Petőfi-utca 57. sz. alá vigyék, vagy egyenesen a Zentai-uti temetőbe.

— Hír az orosz fogságból. Julius 8-áról keltezett levelet irt haza az orosz fogságból Frenner Jó zsef. Levelében békét remél és hírt ad egy szabadkai tisztviselőről is. Lapján ezeket írja feleségének: „Nagy örömmel vettem márc. 26-i első lapodat. Képzeltetted örömet, lit küldök egy fényképet, melyen két földim is rajtvan. Remélhetően most már nemsokára csak eljön a béke.” A fényképen

levő egyik szabadkai városi tisztviselő Markovics Gy.

— A katolikus sajtóért. Szent-fülöpön a „Neue Post“ c. kat. lap fejlesztésére Percsy Sebestyén 200 koronát, Léh Ferenc gazda 150 koronát adományozott.

— Káposzta és zöldség eltartása. Sokan érdeklődtek már nálunk, hogyan lehet a káposztát és a zöldséget ép állapotban eltartani a télig. Egyik szabadkai zöldségnagykereskedő azt a biztosan sikerre vezető eljárást ajánlja, hogy a káposztát fejlenként jól be kell csavarni újságpapírosba és akkor egész télen át frissen eláll; a zöldségféléket pedig meg kell száritani és akkor nem eszik meg a férgek.

— Kocsit akart lopni. Gálffi Póhós István vágójárási lakos tegnap délután a Szerdahelyi-utcában levő egyik kocsma előtt felült egy kocsira és elhajtott. Gazdája, aki a kocsimában volt egy másik kocsin hajszolta. A Zimonyi-uti szent-János szobornál érte utol, ahol Gálffi hogy megmeneküljön, leugrott a kocsiról, de így is sikerült elfogni.

— Egy orsó cérna 26 korona. Tegnap a rendőrségnek tudomására jutott, hogy Schadt János Zombori-uti fűszerkereskedő egy orsó cérnát 26 koronáért árusít. Raktárában 300 orsó cérnát találtak, melyet lefoglaltak. A rendőrségnek sikerült megtudnia, hogy Tikvicski Félix és Tonkovics Márk III. kőri lakosok vásárolták Schadtól cérnát.

— Szépen ég a kukoricaszár. Szentfülöp községben az utóbbi időben többször támadt tűz. Nemrégén éjjel 1 órakor puska lövések és a harangok figyelmeztették az embereket, hogy tűz van, mely alkalommal Braunstein Ferenc háza égett le. Most pedig leégett Werny Jakab bevonult katona nagy kocsiszínya az egész évi kukoricatermésével. A kár így igen jelentékeny. Ugy hírlik, 5 éves fiacskája gyújtotta meg, aki maga szaladt anyjához jelenteni, mily szépen ég a kukoricaszár a felszerben.

— Hogyan lehet szabadságot kérni? A honvédelmi miniszter rendeletet küldött a város hatóságához és abban elrendeli, hogy azok a katonák, akik a haretérről szabadságra bocsáttattak laza, sza-

badságuk meghosszabbítását semmiféle indokok alapján sem kérhetik a város hatósága révén. Rendkívüli esetben a szabadsághosszabbítást a legközelebb állomásozó katonai parancsnokságnál kell kérni.

— A Mőwe iránt megnyilatkozó páratlan nagy érdeklődés tegnap minden előadásra színültig megtöltötte a Korzó Mozi nézőterét. A szenzációs sikert megérdemelt gróf Dohna parancsnok legendás hajóján eszközölt felvételeivel megörökítette mindenki számára az oceánon lejátsszó nagyszerű tengerész hőstetteket. Megkapóan szép volt a Mőwével együtt bemutatott Mária Carmi film az: És itélt az asszony gyönyörű felvételei drámai színjáték.

— A dísznóságok árdragitói. Maródi Szávó polgári biztosnak és Juriga polgári rendőrnek tudomására jutott, hogy Malagurszki Fülöp, akinek dísznővágási engedélye van három darab sertést vágatott le és a leolt dísznőkat Dulics Fülöpnél, vejénél helyezte el. Malagurszki az üzletbe 8000 koronát fektetett be. A megejtett nyomozás során Dulics Fülöpnél megtalálták a levágott dísznők zsirját és a husokat leszóva. Malagurszki Fülöp lakásán egy kosárban 29 kg kolbászt találtak elrejtve: a pincében pedig 2 méter-máza és 29 kg zsirt és 1 méter-máza 50 kg hust egy teknőben leszóva. Malagurszki a dísznőségokat azért vitte a vejéhez, akinek nincs iparengedélye, nehogy a rendőrség nála megtalálja. Egyébként a dísznőkat maximális áron fölül vették és úgy is árusították. Malagurszkit ezért vonják felelősségre, Dulicsot pedig még azért, mert iparengedély nélkül foglalkozott zsir és dísznőhus árusítással.

— Hatósági cipőtalpalót kérünk Szabadkán. (Levél a szerkesztőséghez.) A múlt évi cipő- és bőrspekuláción okulva, mikor a jelen tél hatványozottabb módon segítheti majd elő az e téren megnyilvánuló lelketlenséget, helyénvalónak és időszerűnek tartjuk hatóságunk figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy van mód és alkalom ezzel a frontmögötti nyavalyával szembeszállni. A példák fényesen tanuskodnak amellett, hogy egy pár férficipő talpalása jó talpbőrből mindössze 8-10 koronába, egy női cipőé 6-7 koronába, egy gyermekcipőé 4-5 koronába kerül, ha hatósági talpaló műhely van; mi pedig négy-ötször annyit fizetünk silányabb auyagból készült talpalásért s végzetlen utánjárásunkba kerül, hogy ehhez a silény munkához hozzájussunk. Ugy tudjuk, hogy a Bőrközpont az Ipartestület ellenőrzése mellett a bőrkerekedőknek megfelelő mennyiségű talpbőrt juttat rendelkezésükre Kisiparos cipészeinknek ebből a talpbőrből mégis jut valami s így a polgári szükséglet ilyen formában kielégítést nem nyer. Mennyivel célravezetőbb lenne, ha a Bőrközpont az Ipartestület útján közvetlenül a kisiparosoknak juttatná el a bőrtalp egy nagyobb részét, egy megfelelő mennyiséget pedig a hatósági üzemnek engedne át közvetlenül és abban hadifogoly és katonai cipésmunkások méltányos áron, mint más városokban is, végeznék a talpalási munkákat és javításokat? Egy pár megnyuzott lukas talpu.

SPORT.

Csütörtökön lesz az Esperantisták Labdarugó Körének bemutató mérkőzése.

A Délvidék már hírül adta, hogy a szabadkai esperanto-egyesület futballosapatot szervezett. MLSZ engedélye alapján csütörtökön — mindszentek-napján — tartja a szabadkai Munkás Testező Egyesület I. futballosapatával a bemutatató mérkőzést a Zombori-uton levő sportpályán. A mérkőzés iránti érdeklődés annál is inkább fokozottabb mértékben nyilvánul meg, mert az Esperantisták Labdarugó Köré csapatában elsőrangú futballerők kerültek össze és így fölötté érdekes eshetőségekre számíthatnak az előzetes kombinációk. A védelmi erő a lehető legjobb. Dél-magyarországnak általánosságban elismert ezidőszertint legjobbjakapusa Mázich áll az esperantisták kapujában. A háttvédek egy Nöszt és egy Petkovicsból kerültek ki. A csapat sor is kitűnő erőket képvisel. Egy Benzze, Ingusz, Kőszegi, Cséte azok, akik lövéseikkel igazlomban tartják majd az ellenkapuját. Egyébként a mérkőzés tiszta jövedelmének 30 százalékát a hősök sirjainak rendbentartására letesített alap javára fordítják. Bácska SzAC. tegnap esti választmányi ülésén ugyanis egyhangulag elhatározta, hogy a futballpályát a pályadíj lefizetése nélkül engedje át az esperantistáknak azzal a feltétellel, hogy a jövedelem 30 százaléka az említett célokra szolgáljon. B. T.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán. Rákóczi-utca 20. szárn

Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Pallas 34.

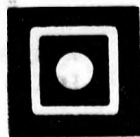
KORZÓ MOZI

műsora.

Hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön:
A világ legegységesebb filmje!

Mőwe

a legendás hajó rejtett hetetlen útja az Oceánon. Eredeti felvétel.

Előadások kezdete d.u. 6 és 8-kor.

26. Október 31.

ELITE MOZGO

Hétfőn kedden:

Az élet rabszolgái

Nagy dráma öt felvonásban. És a gyönyörű kísértő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-8-ig és este fél 9 órakor.

Egy jó házból való fiút
nyomdász-

tanoncnak
fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

Nov. 2-án 3-án és 4-én:

Az idény legkimagaslóbb
szenzációja:

Az Isten ostora

a nemi élet egy szociális problémája négy felvonásban előjátékkal az

Elite Moziban.

Vásároljon osztály sorsjegyet

a Kunez-Bankban
Szabadka, Eötvös-utca.

Hivatalos árak:

Sorsjegy:	1/8	1/4	1/2	1/1
Korona:	1.50	3.-	6.-	12.-

Zálogjegyet,

tört aranyat a legmagasabb árrban veszek és ékszerek nálam olcsón kapják Pátkai Lombard bank becsüse.

A szentfűlői tejszövetkezetben egy három ló erejű

gőzmotor

szijakkal együtt november hó 4-én délután 2 órakor

elárvereztetik.

SZŐRMÉKET

legszebben átalakít

KERTÉSZ MIKLÓS
divatszűcs

Vörösmarty-utca 52. szám.

Használt tankönyveket

magas áron vásárlunk, vagy ez évben szükségesre becseréljük. Mielőbb vásárolja meg mindenki szükséges

iskolakönyveit

leszállított áron, amíg a készlet tart!

Tisztelettel

Lipsitz és Lampel
könyvkereskedés és antikvárium Rudas-utca, a zsidó templom mellett. Telefon 604

Eladó

sarokbérházak

Szegeden Felsőtiszpart 22 és 24. sz. a. gyönyörű kilátással a Tisza partján, üzlethelyiségekkel, modernebb lakásokkal, jelzálogkölesönökkel, kevés készpénzráfizetéssel.

A tulajdonos november 3-án és 4-én Szegeden a Tisza-szállóban tartózkodik.

Ajánlatokat Ecsedy Mihály Tata-Tóváros címen kérek.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árrban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árrban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árrban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffed készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Hirdetmény.

Szabadka város I. II. III. IV. kerületében, Ludas, Kelebia, Tavankut szállásokon, a szállásokban és ugarokban adózók 1917 évi vagyoni, jövedelmi és hadinyereségadó kivátsai lajstromai és hadsegélyzési adó kivátsai pótlajstromai a városi adóhivatalnál a mai napon 8 napi időtartamra közszemlére kitétek, hol azokat a hivatalos órák alatt mindenki betekinthei.

A tárgyalások f. ó. november 6-án délelőtt 8 órakor veszik kezdetüket a városi székház I. emelet 32. sz. helyiségében. Az érdekeltek a városi adóhivatal által írásbelileg értesítettnek fogadják, hogy adójuk tárgyalása mely napon kerül sorra.

Szabadkán, 1917. okt. 20 án.

A városi tanács.

Eladok:

egy hizott tarka bikát,
egy fias tehenet, tiz tarka borjút, egy angol kant és két félvér angol hasas kocát. Szobonya Bertalan Horgosi-Királyhalom.

A cs. és kir. 23. gyalogezred

HADIALBUMA.

Szerkesztette:

Kun József Jenő tart. főhadnagy.

1050 harctéri kép és rajz, 100 érdekes cikk és vers.

A világháboru első két évében kitüntetett és elesett 23. as hősök írásban és képbén megörökítve.

300 autogram aralkodóktól, hadvezérektől és ezredbeliektől.

A számos díszes kiállításu csoportképen több mint 3000 ezredbeli arcképe található.

Ára 20 kor. Megrendelhető: Kun József Jenő főhadnagynál, Tábori posta 632.

Eladó

a Bleszák-telepen a Szegedi-ut közvetlen közelében egy 239 négyszögű területű sarok-

háztelek.

Bővebb értesítés Fekete Dénes üzletében Pleszkovics Bélánál.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Pőzpont: Osijek Flókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Oirkvenica. Befizetett alaptőke 10.000,000 és tartalékalap 2.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapirokat (állami oimleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi árrakon.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapirokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyereseménnyel) pupilláris biztosságu, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Aruosztály. Árusít előnyös árrakon: legjobb belföldi gyártmányu arató-, fűkaszálo- és vetőgépeket, oséplőgépgarnitúrákat kukorica-kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szeoskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.